

Olsenbanden og Israel-Palæstina konflikten

Synspunkt i Kristeligt Dagblad, d. 29. december, 2003

Mellemøsten: Planerne for fred mellem palæstenserne og israelerne bliver aldrig til noget, så længe folkeretten marginaliseres til fordel for forhandlinger mellem to ulige parter

Af Anders Stubkjær, cand. mag. og MA, www.andersstubkjaer.com

Egon Olsen træder ud gennem porten på Vridsløselille Fængsel og skrider målrettet hen til sin bande af tro væbnere, der er mødt op for at hente ham efter han for 117. gang har været inde og ruske pga. et mislykket kup. Egon hilser nådigt på gruppen, og proklamerer at han naturligvis har en ny plan. Benny-figuren med den kiksede jakke, de lidt for små bukser og de gule sokker danser lidt nervøst på stedet, basker neurotisk med et Dannebrogflag og hviner "Skide godt, Egon".

Israel-Palæstina konflikten minder efterhånden om Olsen-banden. Alle ved efterhånden, at Olsen-banden aldrig får sine millioner, men hvorfor går det også altid galt i Israel-Palæstina konflikten? Særligt efter 1967 er vi blevet præsenteret for et utal af aftaler, planer og initiativer, der skulle bane vej til en fredsaftale mellem Israel og palæstenserne. Geneve-initiativet fra d. 1. december 2003 er nyeste skud på listen af forslag, der i øvrigt kan læses i sin helhed på www.electronicintifada.net. Geneve-modellen har ikke fået megen opmærksomhed i medierne og det skyldes nok to ting: Dels er det ikke den dybe tallerken, der er blevet opfundet, og dels er aftalen indgået på et "finere" græsrodsniveau, så den kommer næppe nogensinde til at spille nogen officiel rolle.

Hvis man skal sige noget positivt tager Geneve-initiativet konkret stilling til de virkelig ømme punkter for begge parter i konflikten. Kort fortalt trækker Israel sig tilbage fra Gaza samt fra det meste af Vestbredden, men annekterer alligevel betydelige områder i nærheden af Jerusalem og bevarer den militære kontrol med Vestbredden. Aftalen forholder sig fx også konkret til delingen af Jerusalem og helligstederne, der bl.a. skal overvåges af en international styrke.

For det første er det ved at være sidste udkald for etableringen af en palæstinensisk stat baseret på forhandlinger. Israel har med ¼ million bosættere på Vestbredden og i Gaza og med bygningen af Muren sørget for at der inden for få år ganske enkelt ikke er noget at forhandle om. For det andet skriver Amram Mitzna, den tidligere leder af det israelske Arbejderparti, i Haaretz d. 1. december, at palæstenserne deltage i projektet beviser bl.a. at Ariel Sharon's påstand om at der ikke er nogen at samarbejde med 'på den anden side' er noget vrøvl. Alligevel er både Israel og palæstenserne ved at nå til den konklusion at der ikke er nogen at forhandle med på den modsatte side. For det tredje er Rifat Odeh Kassis koordinator ved WMCA i Øst-Jerusalem, som Folkekirkens Nødhjælp arbejder sammen med. Jeg har ikke selv mødt Rifat, men jeg ser en del af de breve og kommentarer han skriver til samarbejdspartnere om situationen set fra en palæstinensisk vinkel.

D. 4. november reflekterer han i et brev over Geneve-planen, som han egentlig ikke gider læse - der har været så mange, og de har bragt så lidt. Kassis mener, at der ikke skal udarbejdes flere planer, men derimod skal der søges efter vilje til at implementere dem. Og her har vi et godt svar på hvorfor det går galt i Mellemøsten. Den meget omtalte 'Køreplan for Fred' er kørt i sæk uden den blev implementeret i nævneværdig grad. Hvis Sharon-regeringen havde omkring 14 kritikpunkter til Køreplanen, hvorfor skulle der så være noget håb for den nye plan, spørger Kassis.

Saudi Arabien tilbød i 2002 at den arabiske verden ville normalisere relationerne til Israel, hvis Israel ville trække sig tilbage til 1967-grænserne og tillade oprettelsen af en palæstinensisk stat. Israel afviste dette tilbud, og Kassis spørger hvorfor Geneve-initiativet, der har samme grundtanke skulle blive accepteret nu? Sharon-regeringen har været ved magten i godt tre år og har ikke leveret ét konkret bud på en fredsaf tale. Ariel Sharon siger dog ofte, at han er villig til at indgå 'smertelig kompromisser' i forhold til palæstinenserne, uden at han nogensinde selv har forklaret hvad dette betyder. Er det smertelige kompromis mon i Ariel Sharons øjne at Israel må nøjes med fx 9/10-dele af Vestbredden, og er nød til at afgive den sidste lille brøkdel til palæstinenserne engang i fremtiden?

Forleden aften cyklede jeg forbi Vridsløselille Fængsel, kulissen til Olsen-bandefilmens åbningsscene, der ligger lidt uden for København. Jeg har aldrig været inde i et fængsel, men prøvede at forestille mig hvordan livet inden for murene må være. Med Muren, der bliver opført på Vestbredden, bryder Staten Israel om muligt endnu flere internationale konventioner og love, og placerer samtidig alle palæstinenserne i hvad der ganske nøgternt kan beskrives som et topmoderne open-air fængsel.

Spørgsmålet er om Israel ikke samtidig bygger et fængsel for sig selv? Ødelægger Muren Israels muligheder for nogensinde at komme til en forsoning med den arabiske verden? Vil Muren med tiden også ødelægge Israels forhold til verdenen uden for Mellemøsten? Geneve-initiativet vil falde på gulvet fordi den, på samme måde som Oslo-aftalen og Køreplanen for Fred, marginaliserer folkeretten til fordel for bilaterale forhandlinger mellem to parter med et kolossalt ulige magtforhold. En aftale, der ikke har opfyldelse af rettigheder som sin basale logik vil fejle, og her er en anden grund til de mange Mellemøst-planer ikke har båret frugt. Den danske regering har opnået lydhørhed i Bush Administrationen pga. indsatsen i Irak, og statsministeren taler også om en aktivistisk udenrigspolitik. Er det ikke nu Fogh Rasmussen regeringen i langt højere grad bør plædere for en afslutning på konflikten i Washington? Hvilken betydning det mon ville få hvis det, som noget nyt, var folkeretten der blev placeret centralt, og ikke de bilaterale forhandlinger?